

На основу члана 83. став 1. Закона о безбедности и интероперабилности железнице („Службени гласник Републике Србије”, бр. 104/13, 66/15 – др. закон и 92/15),
Директор Дирекције за железнице доноси

**ПРАВИЛНИК
О УСЛОВИМА КОЈЕ МОРАЈУ ИСПУЊАВАТИ
РАДИОНИЦЕ ЗА ОДРЖАВАЊЕ ЖЕЛЕЗНИЧКИХ ВОЗИЛА**

Предмет уређивања
Члан 1.

Овим правилником прописују се услови које морају испуњавати радионице за одржавање железничких возила.

Услови које морају испуњавати радионице за одржавање железничких возила
Члан 2.

Услови које морају испуњавати радионице за одржавање железничких возила, у зависности од врсте и обима радова на одржавању, су:

- 1) да су регистровани привредни субјект и имају полису осигурања код осигуравајућег друштва;
- 2) да имају акт о организацији послова;
- 3) да имају систем управљања документима;
- 4) да имају систем за праћење утицаја одржавања на безбедност и поузданост железничких возила у саобраћају;
- 5) да имају систем набавке резервних делова, материјала и пружање услуга одржавања;
- 6) да имају утврђене технолошке поступке у складу са прописаним нормама;
- 7) да имају запослене са одговарајућом стручном спремом;
- 8) да имају потребну инфраструктуру и техничку опремљеност;
- 9) да имају потребну техничку документацију и прописане технолошке поступке за одржавање железничких возила;
- 10) да располажу одговарајућом мерном, испитном и контролном опремом.

Регистрација за обављање делатности и осигурање

Члан 3.

Радионица за одржавање железничких возила је регистрована у Агенцији за привредне регистре.

Радионица за одржавање железничких возила је осигурана код осигуравајућег друштва за цело раздобље важења сертификата од одговорности за штету коју би обављањем делатности могла проузроковати наручиоцу услуге.

Акт о организацији послова

Члан 4.

Радионица за одржавање железничких возила поседује интерни акт којим је одређена унутрашња организација и шема и којим су описане главне пословне активности и систематизација радних места са описима послова и радних задатака.

Организациона шема треба да буде у складу с инфраструктурним и техничким могућностима радионице за одржавање железничких возила, обимом и сложености послова одржавања.

Систем управљања документима

Члан 5.

Радионица за одржавање железничких возила води податке о извршеним радовима на одржавању железничких возила и све техничке податке о железничким возилима који су важни за безбедност саобраћаја, употребу и одржавање возила.

Да би документација из става 1. овога члана била потпуна и доказива, радионица за одржавање железничких возила је чува у складу са прописима којима се уређују начин и рокови чувања архивске грађе.

Радионица за одржавање железничких возила има утврђене начине комуникације са имаоцем односно лицем задуженим за одржавање како би се осигурао приступ подацима о употреби железничких возила и брза и јасна размена информација битних за процес и ток одржавања возила.

Систем за праћење утицаја одржавања на безбедност и поузданост

Члан 6.

Радионица за одржавање железничких возила прикупља информације које омогућавају да се на железничким возилима изврше одговарајуће оправке на основу сазнања везаних за безбедност и поузданост железничког саобраћаја.

Радионица за одржавање железничких возила обавештава имаоца и лице задужено за одржавање о уоченим неправилностима које су последица скривених недостатака или

конструктивне грешке на железничком возилу, подсистему, склопу, уређају, опреми и деловима.

Систем набавке резервних делова, материјала и услуга одржавања

Члан 7.

Радионица за одржавање железничких возила има дефинисан систем набавке склопова, делова, материјала и пружања услуга одржавања који осигурава прописан квалитет у складу с прописаним захтевима безбедности железничког саобраћаја.

Технолошки поступци

Члан 8.

Радионица за одржавање железничких возила има утврђене технолошке поступке који осигуравају да се железничка возила одржавају у складу са законима и подзаконским актима, техничким спецификацијама интероперабилности, SRPS/EN стандардима и објавама Међународне железничке уније.

Стручна оспособљеност запослених

Члан 9.

Радионица за одржавање железничких возила има потребан број стручно оспособљених запослених, у складу са нивоом сложености послова одржавања, и то:

- 1) најмање једног дипломираног машинског инжењера са најмање пет година радног искуства на пословима пројектовања или одржавања возила;
- 2) најмање једног дипломираног инжењера електротехнике са најмање пет година радног искуства на пословима пројектовања или одржавања возила;
- 3) најмање једног машинског техничара са најмање две године радног искуства на пословима одржавања возила;
- 4) најмање једног електротехничара са најмање две године радног искуства на пословима одржавања возила.

Радионица за одржавање железничких возила има успостављен систем управљања, којим се утврђују:

- 1) радна места која имају одговорност за доношење оперативних одлука унутар система управљања радним процесима;
- 2) распоред особа с потребном стручношћу за поједине задатке везане за безбедност железничког саобраћаја.

Инфраструктурна и техничка опремљеност

Члан 10.

Радионица за одржавање железничких возила има инфраструктурну и техничку опремљеност прилагођену сложености и нивоу одржавања према типу железничког возила.

Инфраструктурна и техничка опремљеност је таква да омогућава поуздано и квалитетно извршење технолошког поступка одржавања.

Техничке инсталације и поступци који се користе у погонима радионица за одржавање железничких возила су такви да омогућавају сигуран рад и не представљају опасност за здравље и безбедност запослених, а сметње за околину не прелазе дозвољене границе.

Техничка документација

Члан 11.

Радионица за одржавање железничких возила поседује потребну техничку документацију за одржавање железничких возила.

Мерна, испитна и контролна опрема

Члан 12.

Радионица за одржавање железничких возила, у зависности од технолошког поступка одржавања железничког возила, располаже мерном, испитном и контролном опремом.

Мерна, испитна и контролна опрема контролише се у складу са прописом којим се уређују врсте мерила за које је обавезно оверавање и временски интервали њиховог периодичног оверавања.

Мерна, испитна и контролна опрема задовољава класе тачности за поједина мерења и испитивања током одржавања.

Члан 13.

Специјализоване радионице

Специјализоване радионице за одржавање железничких возила су радионице које се баве одржавањем подсистема, склопова, уређаја и опреме од посебног значаја за безбедност железничког саобраћаја које обављају:

- 1) одржавање сандука, постоља сандука и рамова обртних постоља;
- 2) заваривачке радове;
- 3) одржавање осовинских склопова;
- 4) одржавање вучних и одбојних уређаја;
- 5) одржавање аутоматског, полуаутоматског и помоћног квачила;
- 6) одржавање елемената вешања и огибљења;
- 7) одржавање кочница;
- 8) одржавање ваздушних резервоара;
- 9) одржавање ауто-стоп и ETCS уређаја, брзиномера и региструјућег уређаја.

Специјализоване радионице за одржавање подсистема, склопова, уређаја и опреме од посебног значаја за безбедност железничког саобраћаја, поред општих услова из члана 2. овог правилника, морају испунити и посебне услове прописане чл. 14 - 23. овог правилника.

Услови за специјализоване радионице за одржавање
сандука, постоља сандука и рамова обртних постоља

Члан 14.

Специјализоване радионице за одржавање сандука, постоља сандука и рамова обртних постоља имају потребну инфраструктуру, техничку опремљеност и потребне уређаје који омогућавају квалитетно обављање послова на обради лимова и профила, заваривању, термичкој обради и испитивању заварених спојева.

Услови за специјализоване радионице
за обављање заваривачких радова

Члан 15.

Специјализоване радионице које обављају заваривачке радове на железничким возилима имају потребне уређаје за обављање заваривања траженог квалитета.

Заваривачке радове могу обављати само запослени који поседују прописане атесте издате од надлежних установа.

Радионице из става 1. овога члана имају техничку и технолошку документацију за извођење заваривачких радова која је израђена у складу са прописима којима се уређује заваривање.

Услови за специјализоване радионице
за одржавање осовинских склопова

Члан 16.

Специјализоване радионице за одржавање осовинских склопова имају:

- 1) машине и опрему за уградњу/изградњу делова осовинског склопа;
- 2) машине и опрему за машинску и завршну обраду точкова и осовина осовинског склопа;
- 3) уређај за уградњу/изградњу котрљајућих лежишта;
- 4) мерила или мерне инструменте за мерење елемената осовинског склопа;
- 5) уређај или одговарајући опремљен простор за прање и одмашћивање делова осовинског склопа;
- 6) техничку документацију у складу са стандардима SRPS/EN и објавама Међународне железничке уније које се односе на осовинске склопове;
- 7) машину за уравнотежење маса осовинског склопа, за брзине преко 120 km/h.

Услови за специјализоване радионице
за одржавање вучних и одбојних уређаја

Члан 17.

Специјализоване радионице које обављају послове одржавања вучних и одбојних уређаја имају следећу опрему:

- 1) уређај или одговарајуће опремљен простор за прање и одмашћивање вучних и одбојних уређаја;
- 2) уређај за испитивање одбојника.

Услови за специјализоване радионице за одржавање
аутоматског, полуаутоматског и помоћног квачила

Члан 18.

Специјализоване радионице које обављају одржавање аутоматског, полуаутоматског и помоћног квачила за квачење аутоматског квачила са завојним квачилом имају уређај за испитивање квачила.

Услови за специјализоване радионице
за одржавање елемената вешања и огибљења

Члан 19.

Специјализоване радионице за одржавање елемената вешања и огибљења имају техничку и технолошку опремљеност и потребне алате и уређаје за растављање, проверу истрошености и проверу напрстина и оштећења и за састављање и испитивање свих елемената.

Услови за специјализоване радионице за одржавање кочница

Члан 20.

Специјализоване радионице за одржавање кочница имају потребну инфраструктуру која омогућава квалитетно обављање свих послова растављања, прања, састављања и складиштења виталних кочних уређаја и делова кочнице, као и резервних делова.

Радове на одржавању кочница могу обављати запослена лица која су кроз одговарајућу обуку стручно оспособљена за поправку, одржавање и испитивање виталних кочних уређаја и делова кочнице.

Специјализована радионица за одржавање кочница има техничку документацију за одржавање виталних кочних уређаја и делова кочнице, као и потребне уређаје који омогућавају осигурање потребног квалитета.

Специјализована радионица за одржавање кочница поседује мерну и испитну опрему и потребне услове за испитивање, и то:

- 1) пробнице за испитивање виталних кочних уређаја са записима мерних величина;
- 2) мерне манометре и друге потребне мерне уређаје и инструменте;
- 3) ваздушну и електричну инсталацију потребну за испитивање.

Мерна и испитна опрема контролише се у складу са прописом којим се уређују врсте мерила за које је обавезно оверавање и временски интервали њиховог периодичног оверавања.

Мерна, испитна и контролна опрема задовољава класе тачности за поједина мерења и испитивања током одржавања.

Услови за специјализоване радионице
за одржавање ваздушних резервоара
Члан 21.

Специјализоване радионице за одржавање ваздушних резервоара са карактеристиком $p_r \cdot V > 1000$ (p_r - bar, V – dm³) поседују инфраструктуру и техничку опремљеност за спровођење одржавања и испитивања у складу са прописима којима се уређује испитивање судова под притиском.

Услови за специјализоване радионице за одржавање ауто-стоп и ETCS уређаја
Члан 22.

Специјализована радионица за одржавање ауто-стоп и ETCS уређаја располаже пробницом за испитивање одговарајућег типа ауто-стоп или ETCS уређаја.

Радове на одржавању ауто-стоп и ETCS уређаја на железничком возилу могу обављати радници стручно оспособљени код произвођача уређаја.

Радове на одржавању појединих модула ауто-стоп и ETCS уређаја може обављати и произвођач уређаја.

Услови за специјализоване радионице
за одржавање брзиномера и региструјућег уређаја
Члан 23.

Радове одржавања брзиномерног и региструјућег уређаја, у обиму већем од функционалне провере уређаја и агрегатне замене појединих модула, може обављати произвођач уређаја или специјализована радионица у којој раде лица која су, кроз одговарајућу обуку, стручно оспособљена за поправку, одржавање и испитивање брзиномерног и региструјућег уређаја железничког возила.

Специјализована радионица која обавља радове одржавања брзиномерног и региструјућег уређаја железничког возила има одговарајућу пробницу за испитивање и подешавање брзиномерног и региструјућег уређаја.

Пробница из става 2. овог члана је сертифицирована од стране произвођача брзиномерног и региструјућег уређаја или акредитоване установе.

Специјализована радионица за одржавање брзиномерног и региструјућег уређаја располаже потребном информационом опремом и програмима.

Ступање на снагу

Члан 24.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број:340-43-6/2016

У Београду, 19. децембра 2016. године

Директор

мр Петар Одоровић